

1. Wat vormt de historische kern van het conflict in Marcus 2:23–28?

Correct antwoord: B — Een halachisch debat over de vraag of handmatig aren plukken gelijkstaat aan maaien

Toelichting

Het conflict draait oorspronkelijk om de interpretatie van *melacha* (werk) op sabbat. De vraag is of *peah* (aren plukken met de hand) onder het verbod valt. Dit is een reële halachische discussie in de eerste eeuw.

Waarom de andere opties fout zijn

- **A:** Jezus schaft de sabbat niet af.
- **C:** Sadduceeën spelen hier geen rol.
- **D:** De opname van heidenen is een latere redactionele laag, niet de historische kern.

Didactische nadruk

Benadruk het verschil tussen **historische halacha** en **Marciaanse redactie**.

2. Wat is de functie van Jezus' verwijzing naar David en de toonbroden?

Correct antwoord: C — Menselijke nood kan cultische voorschriften doorbreken

Toelichting

Jezus gebruikt een bekend halachisch precedent: *pikuach nefesh* avant la lettre. Het gaat om prioriteit van leven boven cultus.

Foutieve opties

- **A:** David schaft niets af.
- **B:** Het gaat niet om verdediging van de tempel.
- **D:** De priesters staan niet centraal.

Didactische nadruk

Laat studenten zien hoe Jezus **binnen** de halachische traditie argumenteert.

3. Wat betekent “de sabbat is er omwille van de mens”?

Correct antwoord: B — De sabbat dient het welzijn van de mens

Toelichting

Dit is een interpretatieprincipe, geen afschaffing. Het past binnen farizeïsche hermeneutiek.

Didactische nadruk

Leg uit dat Marcus dit later **christologisch radicaliseert**, maar dat de uitspraak zelf halachisch is.

4. Waarom is de genezing in Marcus 3 formeel geen overtreding?

Correct antwoord: C — Spreken is geen werk

Toelichting

Zelfs strikte groepen zoals de Essenen verboden niet het spreken. Genezing zonder instrumenten valt niet onder *melacha*.

Didactische nadruk

Dit is cruciaal om te begrijpen dat Marcus **dramatiek toevoegt** die historisch niet noodzakelijk is.

5. Welke historische achtergrond speelt een rol in Jezus' vraag over doden op sabbat?

Correct antwoord: B — De Makkabese discussie over zelfverdediging

Toelichting

Tijdens de Makkabese opstand werd zelfverdediging op sabbat toegestaan. Jezus verwijst naar deze traditie om een *kal vachomer*-argument te maken.

Didactische nadruk

Dit is een van de sterkste historische aanwijzingen in het hoofdstuk.

6. Wat is het doel van Marcus' redactionele bewerking?

Correct antwoord: C — Het benadrukken van Jezus' messiaanse autoriteit

Toelichting

Marcus transformeert een halachisch debat tot een christologische openbaring.

Didactische nadruk

Laat studenten zien hoe redactie werkt: **van halacha naar christologie**.

7. Waarom is de coalitie Farizeeën–Herodianen onwaarschijnlijk?

Correct antwoord: B — Politiek tegengestelde groepen

Toelichting

Farizeeën waren religieus-nationalistisch; Herodianen waren pro-Romeins. Marcus gebruikt deze combinatie om vijandigheid te intensiveren.

Didactische nadruk

Dit is een voorbeeld van **narratieve intensivering**.

8. Hoe gaat Matteüs om met Marcus' radicaliteit?

Correct antwoord: C — Hij verzacht door extra argumenten toe te voegen

Toelichting

Matteüs wil Jezus binnen de Torah houden. Hij voegt argumenten toe die halachisch plausibel zijn.

Didactische nadruk

Vergelijk Marcus' en Matteüs' theologische agenda's.

9. Waarom laat Lucas het arenplukverhaal weg?

Correct antwoord: C — Om conflicten met joodse halacha te vermijden

Toelichting

Lucas wil harmonie tussen Joden en heidenen bewaren. Hij vermijdt scherpe halachische conflicten.

Didactische nadruk

Lucas is de meest "ireneïsche" evangelist.

10. Wat is de belangrijkste spanning in de sabbatsverhalen?

Correct antwoord: C — Tussen historische halacha en christologische herinterpretatie

Toelichting

De historische Jezus staat binnen de halacha; Marcus' Jezus staat erboven. De spanning tussen deze lagen is de kern van het hoofdstuk.